

A tágasság iskolája – műhelybeszélgetés, prezentációk, workshopok

A tágasság iskolája című, 2017 decembere óta zajló programsorozat záró eseményeként **előadásokra** és **műhelybeszélgetésre**, a KMI hallgatói részvételével zajló **workshopokra**, valamint a műhelymunkát irányító **fiatal képzőművészek**, karunk egykori hallgatóinak munkáit bemutató **prezentációkra** kerül sor a **2018. december 10-14 közti szakmai hét** során.

„[...] visszavonhatatlanul más világegyetemben, szubjektíve más térben érzékelünk, gondolkodunk és cselekszünk, mint eddig” – írja Mészöly Miklós **A tágasság iskolája** című esszéjében. A programokat átfogó téma ez a **'más' tér**, a legtágabb értelem vett **tér és hely**.

Az **előadások** és a **műhelybeszélgetés** a térrel, a hellyel kapcsolatos szerteágazó problémakörrel foglalkozik. A térszemléletek korunkban tapasztalható radikális változása paradigmaváltást eredményez a tudomány és a művészetek területén egyaránt. Mindez új gondolatrendszerek kialakulásával jár, amelyben a régi kategóriák és fogalmak értelmüket veszítik. Ebben az új helyzetben a művész és a tudós szerepe is átalakulóban van, a társadalmi problémák iránti érzékenysége is nő. Feladata lehet-e világunk összetettségének, ellentmondásainak felmutatása, meghatározottságainak megkérdőjelezése, értelmes alternatívák felmutatása, hogy műve – akár műalkotás, akár teoretikus munka – a kommunikáció hatékony eszköze, értékek közvetítője lehessen?

Az egymástól hagyományosan elkülönülő, nagymértékben specializálódott művészeti és tudományterületek térre, helyre vonatkozó alapvető és legújabb kutatási eredményeinek megismerésére nyújtanak lehetőséget **előadások** és a **műhelybeszélgetés**. Az ezt követő **workshopok** a szobrászat médiumaként foglalkoznak a térrel és a hellyel, az előadások és a beszélgetés témájára reflektáló, főként tér- és helyspecifikus munkák létrehozása által.

I. előadások és műhelybeszélgetés

időpont: 2018. december 10. 9.30-12.00

helyszín: PTE MK E33 121-es Lantos-terem

II. workshopok vezetőinek prezentációi

időpont: 2018. december 10. 15.00-18.00

helyszín: PTE MK Szobrászat Tanszék

III. workshopok az MK hallgatói számára

időpont: 2018. december 10-14. minden nap 9.00-17.00

helyszín: PTE MK Szobrászat Tanszék és külső helyszínek

az előadások és a műhelybeszélgetés résztvevői:

- **Bagi Zsolt** PhD, filozófiatörténész, irodalmár, esztéta, a PTE BTK Filozófia és Művészetelméleti Intézetének adjunktusa
- **Dúll Andrea** DSc, környezetpszichológus, egyetemi tanár, az ELTE Pedagógiai Pszichológiai Kar Szervezet- és Környezetpszichológia Tanszékének vezetője
- **Mester Tibor** PhD, kommunikációkutató, a PTE BTK Társadalom- és Médiatudományi Intézet Kommunikáció- és Médiatudományi Tanszék adjunktusa
- **Seregi Tamás** PhD, esztéta, ELTE BTK Művészetelméleti és Médiakutatási Intézet Esztétika Tanszékének adjunktusa

moderátor:

Seregi Tamás

workshopok szakmai vezetői:

- **Horváth Csaba Árpád** DLA képzőművész, az Eötvös József Főiskola Pedagógusképző intézetének docense,
- **Szalay Péter** képzőművész,
- **Veres Balázs** képzőművész
- **Zsin Bence** képzőművész, a PTE MK Doktori Iskola doktorandusz hallgatója,

Mester Tibor: Mediatizáció, virtualitás, konvergencia

Az előadás három fogalom alkalmazási lehetőségein és változó jelentésein keresztül igyekszik vázlatosan bemutatni, hogy az új infokommunikációs technológiák széles körű elterjedése és a mindennapjainkba történő beépülése hogyan alakítja át a térrel kapcsolatos laikus és társadalomtudományos diskurzusokat a későmodern társadalmakban. A kortárs médiakutatás perspektívájából megvizsgálunk néhány ehhez kapcsolódó fejleményt: a kulturális termelés és fogyasztás átalakulása, a társas élet új mintázatait, a valóság és a médiareprezentáció kapcsolatát.

Dúll Andrea: Ember és tér környezetpszichológiai kapcsolata

A környezetpszichológia fiatal tudománya az ember és a tér viszonyát kölcsönkapcsolatként/tranzakcióként írja le: a teret kizárólag az azt használó emberrel együtt tudjuk értelmezni, és viszont: az emberi pszichológiai megnyilvánulások, folyamatok is csak a körülvevő térrel együtt értelmezhetők. A személy-környezet tranzakció jelen van minden (pszichológiai) folyamatban a legegyszerűbb működéseinktől (pl. érzékelés-észlelés) kezdve a legmagasabb rendűekig (pl. emberi kapcsolatok). Az előadásban számos példán keresztül vizsgáljuk meg a személy-környezet kölcsönviszonylatot, és közben remélhetőleg arra a kérdésre is választ találunk, hogy miért érdemes a pszichológiába behozni a környezetszemléletet, és mit nyernek az ember-tér viszonyt vizsgálók a pszichológiával.

Bagi Zsolt: Helyek határok nélkül

A modernséget, azt a projektumot, amely legalább a 17 századtól kezdve az európai kulturális tér egalitárius újrafelosztását tűzte ki célul, kezdettől fogva a határtalan világ megteremtésének gondolata irányította, és egy múltó pillanatra a 20. század végén úgy is tűnt, hogy legalábbis Európán belül képes lehet azt elérni. Nem mintha valóban megvalósult volna, nem mintha a falak, amelyeket a modernitás bontásra kijelölt, tényleg eltűntek volna (sokkal inkább csak virtualizálódtak: eltűnt a tapintható, materiális létük és megerősödve bukkant fel a tapinthatatlan, amely szembenevette a bontó-kalapácsot), de legalábbis szimbolikusan. A pillanat elmúlt, és elmúlásának katasztrófális nyomai kísértik a világunkat. Újra falak és kerítések mögé zárkózni be: a modernség feladását jelenti. Nem feltétlenül kell, hogy ez a tény keserűségre adjon okot, a modernitás mániákus ragaszkodása a határtalanhoz létrehozta a globalitást, amely önmagában is zsarnoki rendszert vezetett be, a korlátlan piac, a határok nélküli verseny, a megállásra képtelen társadalmi mobilitás világát. De azt is észre kell venni, hogy azok az idők is elmúltak, amikor felhőtlenül örülni tudtunk volna a modernség elmúltának, amikor ez még azt jelentette, hogy a globalitás zsarnokságával is le lehet számolni. Amit kaptunk helyette, az nem valami új korszak, hanem a csak a régi ismétlése: a határ által meghatározott helybeliség, amely magát a globalizációként feltüntetett modernség ellen

lázadó forradalmár képére maszkírozza.

A határ nélküli hely lehetőségének megteremtése egyszerre száll szembe a határtalan globalizmussal és a határolt hely régi hierarchiájával. Határtalan helyeket termelni: a hierarchia elleni küzdelem mai formája.

Seregi Tamás: Abszolút tér?

Előadásomban Eugène Minkowskinak egy 1936-ban megjelent, mára szinte teljesen elfeledett rövid szövegéből („L’espace primitif”, in *Vers une cosmologie*. Aubier-Montaigne, Párizs) kiindulva igyekszem kérdéseket feltenni, amelyek az érzékelt („külső”) és a mentális („belső”), az észleleti (érezelt, reprezentált, képzeletbeli) és az elgondolt (például matematikai), az emberi és a nem emberi tér vagy terek közötti lehetséges összefüggésekre vonatkoznak. Végző kérdésem az lesz, hogy létezik-e valamiféle abszolút, vagy – ahogy Minkowski nevezi – „primitív tér”, amelyből kiindulva ezeket a különféle tereket elkülönítjük egymástól, vagy amellyé utólag egyesítjük őket, s ha igen, tér-e az még egyáltalán.

Horváth Csaba Árpád

Történetek a térben – installációs gyakorlatok beltérben és köztéren

A program az installációs műfaj gyakorlati és elméleti tudnivalóit járja körül. Különös tekintettel az olyan installációs művekre, amelyek kutatásalapúak, esetleg „hosszú időbeli kiterjedésű” történetekkel foglalkoznak. Megoldási lehetőségeit keressük azoknak a problémáknak, amelyeket a különböző műfajok egymáshoz illesztése okoz. Megvizsgáljuk a művészet tárgykörébe nem tartozó tárgyak és tevékenységformák beemelési lehetőségeit. Mindezeket azzal a céllal, hogy a kommunikációs potenciált az egyes tárgyak/elemek kapcsolatában találjuk meg.

A kurzus menetének tervezett egységei:

- az installáció műfaja, történetének áttekintése: példák, változatok
- kapcsolódási pontok feltárása: a témában szerzett tapasztalatok, saját példák megbeszélése
- a programmal kapcsolatos elképzelések, elvárások megbeszélése
- gyakorlat a tervezés fázisainak tudatos használatára
- személyre szabott konzultáció, témakeresés
- kritikai gyakorlat (a folyamatban lévő művek közös fejlesztése)
- együttgondolkodás, 2-3 fős kollaboratív munka megtapasztalása (választható)

résztevők száma maximum 10 fő

Szalay Péter és Veres Balázs

Vágod a hungit? – a polisztirol szobrászati felhasználásának lehetőségei

Miért a Hungarocell? Könnyen beszerezhető, olcsó, könnyű, egyszerűen megmunkálható. Ezen tulajdonságai alkalmassá teszik szobrászati alapanyag- vagy segédanyagkénti felhasználását hagyományos anyagok korszerű alternatívájaként.

Kurzus menete

1. Alapozó ismeretek átadása (a hungarocell elméleti és gyakorlati bemutatása), a technológia adta speciális lehetőségek felvetítése.
Célunk: inspirációt nyújtani a hallgatóknak az anyag tulajdonságainak megismertetésével.

Érintett témák:

- Anyag fajtái, tulajdonságaik, megmunkálhatóságuk,
  - Hungarocell felhasználásával készült plastikák reprodukcióinak bemutatása pl. Tony Cragg, McCarthy és más ismert művészek, valamint saját munkáink,
  - Faragási és vágási technikák. Faragás kéziszerszámokkal. Tömb metszése ellenálláshuzal segítségével. Eltérő alakzatok összevágása négykezes módban. Fix ellenálláshuzallal szerelt asztal használata kétkezes módban,
  - Felületkezelés, felületképzés fajtái, bevonatok, maratás oldószerrel,
  - Öntészeti zsaluk elkészítésének lehetőségei, öntő anyagok,
  - Öntőminták fajtái, különböző öntészeti technológiák esetén.
2. Egyéni konzultáció:
    - Portfólió konzultáció,
    - A kurzus során megvalósítandó tervek pontosítása a felhasznált technológia fényében.
  3. Tervezett művek megvalósítása:
    - Szükséges vágó sablonok, rajzok elkészítése, teszt vágás, tömbök méretre vágása. Szükség esetén 3d tervezés, grafikai tervezés, nyomtatás,
    - Hallgatók által tervezett plastikák, magformák, öntő negatívok, makettek vágása, faragása,
    - Próbaöntés gipszből, héjszerkezet készítése különböző anyagokból, felületképzés.
  4. A kurzus során szerzett tapasztalatok megvitatása.

résztevők száma maximum 18 fő

Zsin Bence

Együttműködésen alapuló művészeti munka a Pécsbányai Családok Átmeneti Otthonában

A kurzus célja a hallgatókat kizökkenteni a megszokott és biztonságos műtermi közegből. Annak érdekében vállalni a kiszolgáltatottságát egy ismeretlen környezetnek, szituációnak, hogy a találkozás létrejöhessen egy hellyel, annak kiterjedt komplexitásával. A jól ismert tereink, helyeink burkait elhagyva alkalom nyílhat egy merőben új hely megismerésére, feladva az esélyt, hogy kitérünk annak súlyos realitása elől, ugyanakkor ebben a realitásban sem feladva játékos szenvedélyünket az alkotás lehetőségeit illetően. Ez a találkozás nem csak az alkotó és a tér, hanem sokkal inkább az ember és ember, az élettér és élő viszonyában képzelendő el. Milyen formában jelenthet tágasságot, belső szabadságot az alkotás egy olyan környezetben, amiben mindenki a szűkösségre kénytelen berendezkedni? Milyen tartalmakat rejt az átmenetiség létélménye, és hogyan viszonyulhat ehhez a képzőművész, aki szintén átmenetileg részese mindennek?

Időbeosztás:

Kedd:

9.00 találkozás (mindig az egyetemen);

11.00 megérkezés az Ifjúságért Egyesület Pécsbányai Családok Átmeneti Otthonába, inspiráció, ismerkedés;

13.00 ebédszünet;

14.00 órától tervezés, alkotás az egyetemen.

Szerda:

9.00 találkozás; a délelőtti folyamán alkotói folyamatok az egyetemen;

13.00 ebédszünet;

14.00 délután munka a helyszínen.

Csütörtök:

9.00 találkozás; alkotói folyamatok a helyszínen;

13.00 ebédszünet;

14.00 a munka folytatása.

Péntek:

9.00 találkozás, délelőtti alkotói folyamatok a helyszínen;

13.00 ebédszünet;

14.00 az alkotás vagy annak egy stádiumának befejezése, az élmények tapasztalatok összegzése.

résztevők száma maximum 10 fő